kwaliteitsbevorderend praktijkproject: case-finding van COPD

Haio: DE GRAAF Martijn , KUL
Promotor: DEGRYSE Jan
Praktijkopleider:

Context: Chronisch obstructief longlijden (COPD) is een ernstige, progressieve longaandoening met een hoge mortaliteit. Socio-economisch weegt deze aandoening zwaar op de maatschappij, omdat het leidt tot werkverzuim, arbeidsongeschiktheid en invaliditeit. Wereldwijd bedraagt de prevalentie momenteel 7 tot 11% en men verwacht nog een toename van dit percentage. Er bestaan goede, internationale richtlijnen voor de behandeling van COPD. Als men deze in praktijk brengt, kan de levenskwaliteit van de patiënt langer bewaard blijven. Uit eerder onderzoek blijkt dat 10 tot 20 % van de rokers boven de leeftijd van 40 jaar COPD hebben zonder dat ze het zelf beseffen. Onder andere het GOLD-initiatief raadt een actieve case-finding strategie aan door middel van een spirometrie uit te voeren bij mensen met een verhoogd risico profiel en luchtwegklachten om COPD-patiënten op te sporen

Onderzoeksvraag: Leidt het implementeren van een case-finding strategie voor COPD tot meer diagnoses COPD in praktijk 'Nevenplein'? Kunnen we de kwaliteit van zorgen zo verbeteren t.o.v. de huidige zorg?

Methode: Gedurende 3 maanden werd er in huisartsenpraktijk 'Nevenplein' bij zoveel mogelijk patiënten het rookgedrag bevraagd. De patiënten, die ouder waren dan 40 jaar en meer dan 10 pakjaren gerookt hadden, werden telefonisch uitgenodigd voor een longfunctieonderzoek. Patiënten die reeds een diagnose COPD hadden, werden uitgesloten. De deelnemers vulden eerst een Nederlandstalige versie van de Respiratory Health Screening Questionnaire in. Vervolgens werd een spirometrie met reversibiliteitstest afgenomen bij de deelnemers. Patiënten met een nieuwe diagnose COPD werden uitgenodigd voor een vervolgafspraak waar verdere uitleg werd gegeven. Er werd bij deze patiënten een onderhoudsbehandeling op maat ingesteld.

Resultaten: Er werd bij 537 patiënten het rookgedrag geregistreerd. Na het toepassen van de inclusie- en exclusiecriteria hadden we een doelgroep van 100 personen. 61 personen namen aan het onderzoek deel. 9 resultaten konden niet geïnterpreteerd worden omwille van onvoldoende kwaliteit. Er werden 10 nieuwe diagnoses COPD gesteld, waarvan 1 een overlap met astma. Bij 2 andere personen werd astma vastgesteld. Dit betekent dat 19.2 % van de rokers met meer dan 10 pakjaren uit onze studiepopulatie COPD heeft. Het aantal gekende diagnoses COPD nam toe van 14 tot 24, wat overeenkomt met een stijging van 71%. Ondanks een negatieve voorspellende waarde van 94,6 tot 98,6 % voor de RHSQ-vragenlijst, zouden 30% van de nieuw vastgestelde diagnoses COPD niet gesteld zijn zonder spirometrie.

Conclusie: Het implementeren van een case-finding strategie in praktijk 'Nevenplein' leidt tot een toename van COPD diagnoses met 71%. Er werden ook 3 nieuwe gevallen astma vastgesteld. Op basis van deze resultaten wordt het toepassen van een case-finding strategie in praktijk 'Nevenplein' aangeraden.